

22 Ο ΜΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ (ΔΙΑΔΟΣΗΣ) BELİRSİZ (MİŞ'Lİ) GEÇMİŞ ZAMAN

Χρήση

Ο μη συγκεκριμένος αόριστος ή αόριστος διάδοσης χρησιμοποιείται:

α) για να δηλώσει ένα γεγονός που έγινε στο παρελθόν, για το οποίο, όμως, ο ομιλητής δεν υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας, αλλά το πληροφορήθηκε από κάποιον ή κάποια πηγή:

İki ay önce Japonya'da büyük bir deprem **oldu**.

Dünkü maç Trabzonspor **kazanmış**.

Babamla annem bu yerde **tanışmışlar**.

Πριν δύο μήνες **έγινε** ένας μεγάλος σεισμός στην Ιαπωνία.

Στο χθεσινό αγώνα **νίκησε** η Τράμπζονσπορ.

Η μητέρα μου και ο πατέρας μου **γνωρίστηκαν** σε αυτό το μέρος.

β) για σφήνηση ειδήσεων, παραμυθιών, κουτσομπολιών:

Duydun mu? Kemal'e Burcu **boşanmış**.

Ahmet senin pastanı çok **beğenmiş**.

Komşu söyledi, Orhan piyangodan iki bin lira **kazanmış**.

Τά 'μαθες; Η Μπουρτζού με τον Κεμάλ **χώρισαν**.

Του Αχμέτ τού **άρεσε** πολύ η τούρτα σου.

Ο γείτονας είπε ότι ο Ορχάν **κέρδισε** δύο χιλιάδες λίρες στο λαχείο.

γ) για να δηλώσει γεγονός του παρελθόντος για το οποίο, εκτός από αβεβαιότητα, εκφράζουμε και ειρωνεία:

Ahu'ya göre ben doğru **davranmamışım**.

O sürücü ısrar ediyor, kırmızı ışıkta **durmuş**.

Güya Kerem her şeyi doğru **yapmış**!

Σύμφωνα με την Αχού **δεν συμπεριφέρθηκα** σωστά.

Εκείνος ο οδηγός επιμένει ότι **σταμάτησε** στο κόκκινο.

Τάχα ο Κερέμ τα **έκανε** όλα σωστά!

δ) για να δηλώσει διαπίστωση εκ των υστέρων, ακούσια πράξη, έκπληξη και θαυμασμό:

Yanlışlıkla Taksim otobüsüne **binmişim**.

A, cüzdanımı evde **unutmuşum**!

Kızınız ne kadar **büyümüş**!

Ne kadar **değişmişsiniz**! Kilo vermişsiniz galiba!

Κατά λάθος **πήρα το/ανέβηκα στο** λεωφορείο του Ταξιμ.

A, **ξέχασα** το πορτοφόλι μου στο σπίτι!

Πόσο **μεγάλωσε** η κόρη σας!

Πόσο **αλλάξατε**! Μάλλον **χάσατε κιλά**!

ε) μετά από συγκεκριμένες λέξεις ή εκφράσεις που δηλώνουν πληροφόρηση από κάποιο άλλο πρόσωπο ή πηγή:

güya	τάχα	gazetelere göre	σύμφωνα με τις εφημερίδες
meğer acaba	φάνηκε ότι... άραγε	Aslı'ya göre	σύμφωνα με την Ασλί
galiba	μάλλον	Duydun/Duydunuz mu?	Τά 'μαθες; / Τα μάθατε;
duyduğuma göre...	από όσο άκουσα...	benden duymuş olma...	μην πεις ότι το άκουσες από μένα...
sözde	δήθεν	onun söylediklerine göre...	σύμφωνα με όσα είπε...
sözüm ona	δήθεν	bildiğim kadarıyla	από όσο ξέρω
sanki...	λες και, θαρρείς και...	Radyodan duydum...	Άκουσα στο ραδιόφωνο...
		duydum ki...	άκουσα ότι...

Σχηματισμός

ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / OLUMLU

θέμα ρήματος + **-miş (-miş -muş, -müŝ)** + καταλήξεις προσώπων

Για το σχηματισμό του μη συγκεκριμένου αορίστου χρησιμοποιείται το επίθημα **-miş (-miş, -muş, -müŝ)** δίπλα στο θέμα του ρήματος: yaz-miş, gel-miş, oku-muş, gör-müŝ. Στο τέλος συγκολλούνται οι καταλήξεις προσώπων, που είναι ήδη γνωστές από τον ενεστώτα: **-im, -sin, -iz, -sınız, -ler**.

	e-i	a-l	o-u	ö-ü
ben	-mişim	-mişim	-muşum	-müŝüm
sen	-mişsin	-mişsin	-muşsun	-müŝsün
o	-miş	-miş	-muş	-müŝ
biz	-mişiz	-mişiz	-muşuz	-müŝüz
siz	-mişsiniz	-mişsiniz	-muşsunuz	-müŝsünüz
onlar	-miş(-ler)	-miş(-lar)	-muş(-lar)	-müŝ(-ler)

	GELMEK (=ήρθα)	YAZMAK (=έγραψα)	OKUMAK (=διάβασα)	GÜLMEK (=γέλασα)
ben	gel- miş -im	yaz- miş -im	oku- muş -um	gül- müŝ -üm
sen	gel- miş -sin	yaz- miş -sin	oku- muş -sun	gül- müŝ -sün
o	gel- miş	yaz- miş	oku- muş	gül- müŝ
biz	gel- miş -iz	yaz- miş -iz	oku- muş -uz	gül- müŝ -üz
siz	gel- miş -sınız	yaz- miş -sınız	oku- muş -sunuz	gül- müŝ -sünüz
onlar	gel- miş (-ler)	yaz- miş (-lar)	oku- muş (-lar)	gül- müŝ (-ler)

ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ / OLUMSUZ

θέμα ρήματος + **-me (-ma)** + **-miş (-miş)** + καταλήξεις προσώπων

Η άρνηση σχηματίζεται με το θέμα του ρήματος, το αρνητικό επίθημα **-me (-ma)**, το επίθημα του χρόνου **-miş (-miş)** και τέλος τις καταλήξεις προσώπων. Ο τονισμός γίνεται όπως ακριβώς στον απλό αόριστο, δηλαδή πριν από το επίθημα της άρνησης: **yaz-ma-miş, gel-me-miş, oku-ma-miş, gör-me-miş**. Στην άρνηση χρησιμοποιούνται μόνο οι χρονικές καταλήξεις **-miş, -miş** λόγω των αρνητικών επιθημάτων (**-me, -ma**) που προηγούνται:

	GELMEMEK (=δεν ήρθα)	YAZMAMAK (=δεν έγραψα)	OKUMAMAK (=δεν διάβασα)	GÜLMEMEK (=δεν γέλασα)
ben	gelmemişim	yazmamışım	okumamışım	gülmemişim
sen	gelmemişsin	yazmamışsın	okumamışsın	gülmemişsin
o	gelmemiş	yazmamış	okumamış	gülmemiş
biz	gelmemişiz	yazmamışız	okumamışız	gülmemişiz
siz	gelmemişsiniz	yazmamışsınız	okumamışsınız	gülmemişsiniz
onlar	gelmemiş(-ler)	yazmamış(-lar)	okumamış(-lar)	gülmemiş(-ler)

Ayşe'nin işi çıktığı için, çünkü randevuya gelmemiş.

Annene, Paris'e gittiğinden beri hiç mektup yazmamışsın.

Senin okuduğun romanı ben okumamışım.

Karısı öldüğünden beri hiç yüzü gülmemiş.

Επειδή της έτυχε δουλειά, **δεν** ήρθε στο χθεσινό ραντεβού.

Από τότε που πήγες στο Παρίσι **δεν** έγραψες κανένα γράμμα στη μητέρα σου.

Το μυθιστόρημα που διάβασες εγώ **δεν** το διάβασα.

Από τότε που πέθανε η σύζυγός του το πρόσωπό του καθόλου **δεν** γέλασε.

ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ / OLUMLU SORU

θέμα ρήματος + **-miş (-miş -muş, -mü)** **mi(-mi-, mu-, mü-)** + καταλήξεις προσώπων?

Η ερώτηση στο μη συγκεκριμένο αόριστο σχηματίζεται ομαλά. Στο πρώτο σκέλος έχουμε το θέμα του ρήματος με το επίθημα του αορίστου **-miş**, ενώ στο δεύτερο το ερωτηματικό μόριο **mi(-mi-, mü-, mu-)** μαζί με τις καταλήξεις προσώπων: **yaz-miş mi(-y)-im?**, **gel-miş mi(-y)-im?**, **oku-muş mu(-y)-um?**, **gör-müş mü(-y)-üm?** Εξαιρείται το γ' πρόσωπο πληθυντικού, όπου έχουμε το φαινόμενο της αντιστροφής και η κατάληξη τίθεται στο πρώτο σκέλος του ερωτηματικού τύπου:

	GELMEK (=ήρθα;)	YAZMAK (=έγραψα;)	OKUMAK (=διάβασα;)	GÜLMEK (=γέλασα;)
ben	gelmiş miyim?	yazmış mıyım?	okumuş muyum?	gülmüş müyüm?
sen	gelmiş misin?	yazmış mısın?	okumuş musun?	gülmüş müsün?
o	gelmiş mi?	yazmış mı?	okumuş mu?	gülmüş mü?
biz	gelmiş miyiz?	yazmış mıyız?	okumuş muyuz?	gülmüş müyüz?
siz	gelmiş misiniz?	yazmış mısınız?	okumuş musunuz?	gülmüş müsünüz?
onlar	gelmiş(-ler) mi?	yazmış(-lar) mı?	okumuş(-lar) mı?	gülmüş(-ler) mi?

ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ / OLUMSUZ SORU

θέμα ρήματος + **-me (-ma)** + **-miş (-miş)** **mi-(mi-)** + καταλήξεις προσώπων ?

Στο πρώτο σκέλος του τύπου τίθεται το θέμα του ρήματος με αρνητικό επίθημα **-me (-ma)** και επίθημα **-miş** και **-miş**, ενώ στο δεύτερο σχηματίζεται κανονικά η ερώτηση, με το ερωτηματικό μόριο **mi- (mi-)** και τις καταλήξεις προσώπων:

	GELMEMEK (=δεν ήρθα;)	YAZMAMAK (=δεν έγραψα;)	OKUMAMAK (=δεν διάβασα;)	GÜLMEMEK (=δεν γέλασα;)
ben	gelmemiş miyim?	yazmamış mıyım?	okumamış mıyım?	gülmemiş miyim?
sen	gelmemiş misin?	yazmamış mısın?	okumamış mısın?	gülmemiş misin?
o	gelmemiş mi?	yazmamış mı?	okumamış mı?	gülmemiş mi?
biz	gelmemiş miyiz?	yazmamış mıyız?	okumamış mıyız?	gülmemiş miyiz?
siz	gelmemiş misiniz?	yazmamış mısınız?	okumamış mısınız?	gülmemiş misiniz?
onlar	gelmemiş(-ler) mi?	yazmamış(-lar) mı?	okumamış(-lar) mı?	gülmemiş(-ler) mi?

ΤΟΝΙΣΜΟΣ

Η κατάφαση του μη συγκεκριμένου αορίστου τονίζεται πάντα στη συλλαβή του επιθήματος **-miş**. Η άρνηση τονίζεται πάντα πριν από το επίθημα της άρνησης **-me, -ma**. Η ερώτηση τονίζεται όπως και η κατάφαση, στο επίθημα του χρόνου **-miş**. Τέλος, η αρνητική ερώτηση τονίζεται πριν από το επίθημα της άρνησης **-me, -ma**.

	ΚΑΤΑΦΑΣΗ	ΑΡΝΗΣΗ	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ
GELMEK	gelmışim	gelmemişim	gelmış miyim?	gelmemiş miyim?
YAZMAK	yazmışsın	yazmamışsın	yazmış mısın?	yazmamış mısın?
OKUMAK	okumuş	okumamış	okumuş mu?	okumamış mı?
GÜLMEK	gülmüşüz	gülmemişiz	gülmüş müyüz?	gülmemiş miyiz?

Παρατηρήσεις:

► Όταν σε ένα ρήμα, σε μη συγκεκριμένο αόριστο, συγκολληθεί η ρηματική κατάληξη **-tir**, ο τύπος αυτός του ρήματος δηλώνει εικασία, πρόβλεψη:

Saat on bir. Annem şimdi **uyumuştur**.

Η ώρα είναι έντεκα. Η μητέρα μου τώρα **θα κοιμήθηκε**.

Η ταινία **θα 'χει τελειώσει** προ πολλού.

Film çoktan **bitmiştir**.

► Ομοίως, ο ίδιος τύπος μπορεί να δηλώνει απόλυτη σιγουριά και βεβαιότητα για κάτι που έχει γίνει. Τις περισσότερες φορές αυτός ο τύπος απαντά σε γ' πρόσωπο ενικού, ενίοτε όμως και μετά από την κατάληξη α' ή β' προσώπου ενικού ή πληθυντικού:

Aday seçimi **sona ermiştir**.

Η επιλογή υποψηφίων **έληξε/ολοκληρώθηκε**.

Dünkü genel kurul toplantısında maas konusunda yeni kararlar **alınmamıştır**.

Στη χθεσινή σύσκεψη διοικητικού συμβουλίου **δεν πάρθηκαν/ελήφθησαν** νέες αποφάσεις για το θέμα της μισθοδοσίας.

Basın sözcüsü "Enerji tüketimini azaltmak için önlemler **almışsındır**." diye cevap verdi.

Ο εκπρόσωπος τύπου απάντησε: «**Πήραμε** μέτρα για τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας».